

Juryrapport van de ‘Friste School’ van Nederland

Platform Binnenmilieu Scholen heeft in september een oproep geplaatst voor scholen om zich aan te melden als “Friste School van Nederland”. Aan de meest frisse school zou tijdens het Frisse Scholen Stakeholdersfestival op 7 november een prijs worden uitgereikt. Scholen werd gevraagd zelf aan te geven in welke mate hun school scoort op de aspecten: energiezuinigheid, temperatuur zomer, temperatuur winter, luchtkwaliteit, akoestiek, buitengeluid, daglicht, kunstlicht. De scholen die in aanmerking kwamen voor een nominatie zijn bezocht voor een visuele inspectie.

De drie genomineerde scholen zijn heel verschillende scholen. Eén nieuwbouw school uit 2011, volgens het principe van passiefbouw. Eén school, resultaat van de transformatie van een klooster tot een multi functionele accommodatie. En een bestaande school uit 1992 met alle daarbij horende beperkende randvoorwaarden. Daardoor zijn de potenties om een Frisse school te worden ook heel verschillend.

De jury heeft daarom gemeend om niet één ‘Friste School’ van Nederland te honoreren, maar om onderscheid te maken in drie categorieën: Bestaande bouw, Nieuwbouw en Renovatie/Transformatie en om drie prijzen uit te reiken.

Bijkomende reden om tussen de drie genomineerde scholen geen ranking te willen maken, is de nog zeer indicatieve wijze van ‘beoordelen’ van de verschillende kwaliteiten. Dat maakt het meten van verschillen tussen genomineerden moeilijk. Daarom hierbij tevens een pleidooi om in de toekomst toe te werken naar een meer objectieve beoordelingsmethode, waarmee op termijn wel in absolute termen de “Friste School van Nederland” geselecteerd kan worden.

Categorie Bestaande bouw: Obs de Schakel in Nieuwegein.

Een school uit 1992. Een school in een buurt, waar aandacht voor gezondheid, energiezuinigheid en binnenmilieu niet vanzelfsprekend is. Iets dat door de school juist daarom wordt opgepakt.

De school heeft het “Vignet Gezonde School”, waarbij ‘gezond’ veel breder wordt geïnterpreteerd dan sec het binnenmilieu. De leerlingen telen - in de stedelijke omgeving van Nieuwegein - zelf groenten en regelmatig worden er groente en fruit maaltijden op school verzorgd.

Belangrijke maatregel om zowel energie te besparen als het binnenmilieu te verbeteren, is het aanbrengen van CO₂-gestuurde gebalanceerde ventilatie met warmteterugwinning.

Omdat het een school betreft van voor 1993, heeft de school een ‘asbestinventarisatie’ uit laten voeren. In de oude CV-ketels werd asbest afdichtingsmateriaal aangetroffen, en met het vervangen van die ketels door HR-ketels is ook deze asbest verwijderd.

Door de brede benadering van het begrip “gezondheid” en gezien de haalbare marges voor een school uit de jaren ‘90, hoort deze school tot de “drie Frisse Scholen van Nederland”.

Categorie Nieuwbouw: Veldhuizerschool te Ede

Opgeleverd in 2011 en gebouwd volgens het principe van "Passief Bouwen". Een concept dat uitgaat van extra energiebesparende maatregelen, zodat de energiebehoefte laag is en dat voor de klimaatbeheersing nog maar weinig vermogen nodig is. Tot die extra energiebesparing hoort isolatie tot $R_c = 10$ en drievoudig glas. Verwarmen en koelen gebeurt met een warmtepompinstallatie met lucht als medium. Om de luchtsnelheden te minimaliseren, wordt er ingeblazen via 'airsocks', geperforeerde slangen onder het plafond.

Het vegetatiedak houdt regenwater vast en voorkomt dat zomers de daaronder gelegen ruimten te warm worden.

Solar tubes halen via een buis vanaf het dak daglicht binnen voor dieper gelegen plekken.

De school prijst zich gelukkig met de "beste schoonmaakster van Nederland". Ze komt tweemaal per dag, houdt alles schoon, denkt mee om dat te optimaliseren en hoort dan ook echt bij het team.

Niet zomaar een nieuwbouw school, maar zondermeer één van de "drie Friche Scholen van Nederland".

Categorie Renovatie/Transformatie: Basisschool Edith Stein te Veghel

Sinds 2011 is basisschool Edith Stein ondergebracht in een verbouwd klooster dat dateert uit 1902. Het voormalige klooster is getransformeerd tot een mfa (multi functionele accommodatie). De ervaring bij de gemeente met de bouw en verbouw van schoolgebouwen en mfa's is benut om, met respect voor het karakter van het oorspronkelijke klooster, de aanwezige kwaliteiten te benutten en extra kwaliteiten toe te voegen. Het Programma van Eisen Friche Scholen is daarbij gehanteerd met klasse B als streefniveau.

De werking van de toegepaste technieken wordt gedetailleerd gemonitord. Daar waar afgesproken prestaties niet worden gerealiseerd, helpen de meetgegevens om leverende partijen aan hun beloftes te houden.

Een door grote inzet van de betrokken partijen zeer geslaagd, smaakmakend voorbeeld, waarbij transformatie van een bestaand gebouw naar een multi functionele accommodatie is samengegaan met energiezuinigheid en gezond binnenmilieu. Hoort dan ook zeker tot de " drie Friche Scholen van Nederland".

5 november 2011
namens de jury
ir F.A. C. de Haas,

Platform Binnenmilieu Scholen

Laan van Middenburg 40 - 2275 CD Voorburg - 070-7370691 - info@gezondbinnen.nl